

Solkonferansen 2017

Landbruket og klimautfordringer

NORGES BONDELAG

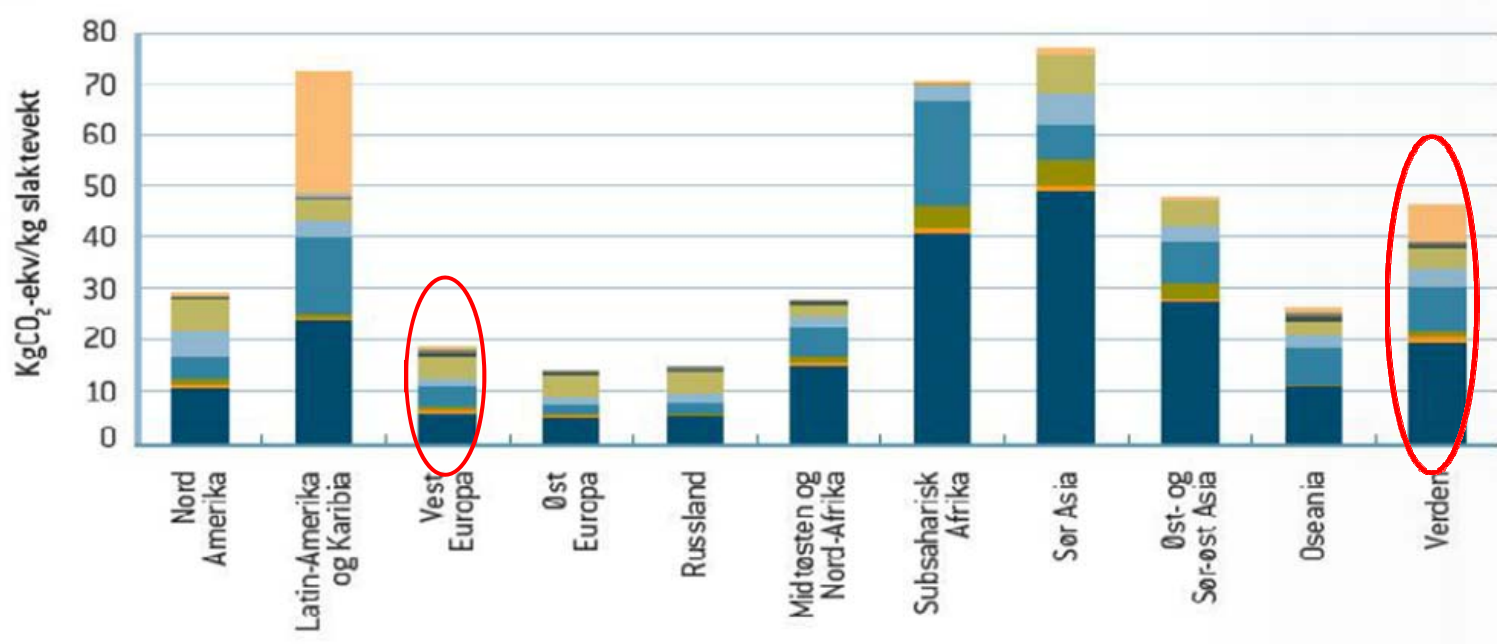

Parisavtalen

Slår fast at:

"...vi må bedre evnen til å møte negative klimakonsekvenser og kutte klimagassutslippene på en måte som ikke truer matproduksjonen."

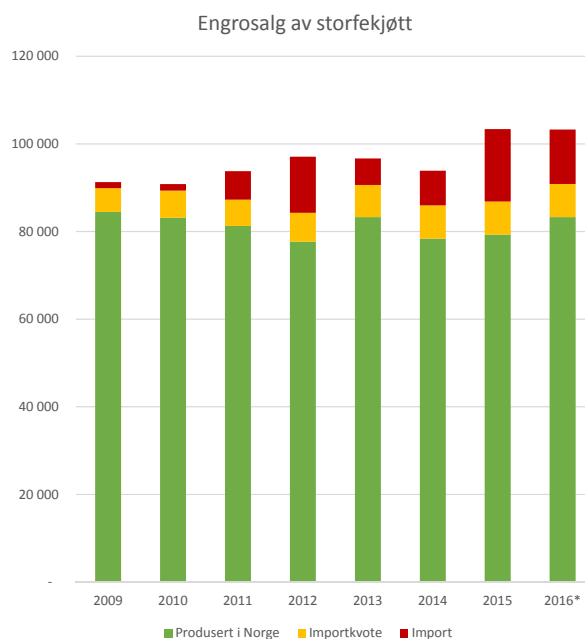
Figur 1. Regional variasjon i storfekjøttproduksjon og utslippsintensitet av klimagasser

Sverige har konkludert

«En ökad konsumtion och produktion av svenskproducerat kött på bekostnad av det importerade ger förutsättningar för en produktion med globalt sett lägre utsläpp och kan även underlätta uppnåendet av andra miljömål.»

En klimat- och luftvårdsstrategi för Sverige, SOU 2016:47

Meld. St. 13

(2014–2015)

Melding til Stortinget

Ny utslippsforpliktelse for 2030
– en felles løsning med EU

Klima- og miljøminister Vidar Høgelesen (H) varslar at han leggjer fram ein klimamelding i juni. Foto: Håkon Mosevold Larsen / NTB scapix

Regjeringen varslar klimamelding før sommeren

Table 1 – Member State's GHG reduction targets and maximum annual flexibilities

	2030 target compared to 2005	Maximum annual flexibility (as a % of 2005 emissions)	
		One-off flexibility from Emissions Trading System to Effort Sharing Regulation	Flexibility from land use sector to Effort Sharing Regulation*
LU	-40%	4%	0.2%
SE	-40%	2%	1.1%
DK	-39%	2%	4.0%
FI	-39%	2%	1.3%
DE	-38%		0.5%
FR	-37%		1.5%
UK	-37%		0.4%
NL	-36%	2%	1.1%
AT	-36%	2%	0.4%
BE	-35%	2%	0.5%
IT	-33%		0.3%
IE	-30%	4%	5.6%
ES	-26%		1.3%
CY	-24%		1.3%
MT	-19%	2%	0.3%
PT	-17%		1.0%
EL	-16%		1.1%
SI	-15%		1.1%
CZ	-14%		0.4%
EE	-13%		1.7%
SK	-12%		0.5%
LT	-9%		5.0%
PL	-7%		1.2%
HR	-7%		0.5%
HU	-7%		0.5%
LV	-6%		3.8%
RO	-2%		1.7%
BG	0%		1.5%

*Estimate, limit is expressed in absolute million tonnes over 10 years.

Kommisjonens forslag til utslippsforpliktelser

Utslippsforpliktelse fordelt etter innbyggertall og BNP.

Noen land gis tilgang til fleksible mekanismer:

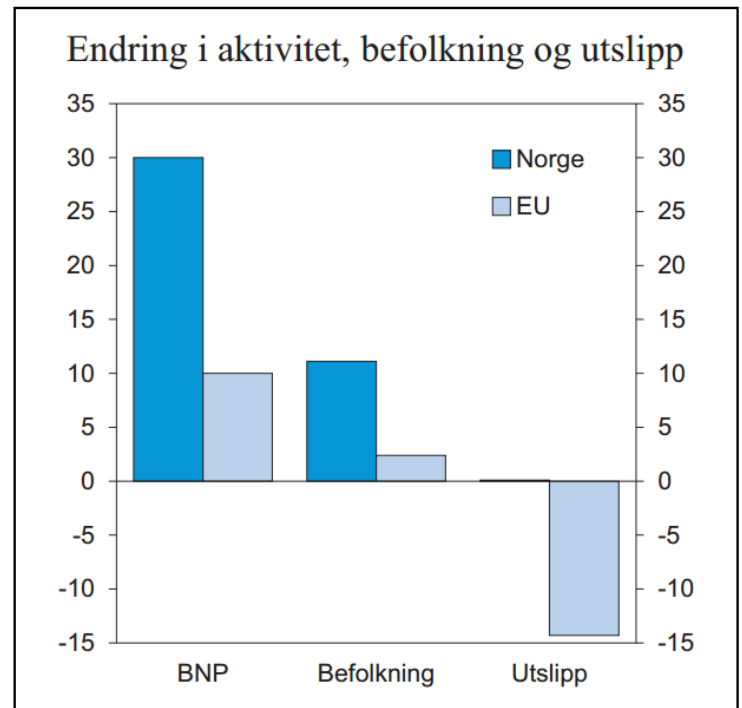
- Kjøp av kvoter fra EUs kvotesystem
- Grønne fleksible mekanismer.
- I tillegg kan alle land inngå bilaterale avtaler.

Norges vilkår uavklart.

Det eneste som er sikkert er forpliktelsen til å redusere utslippene i ikke-kvotepliktig sektor med 40%

Ulik utvikling av utslipp

- Utslippene i EU er redusert betydelig siden 2005.
- Norge ikke redusert sine utslipp.
- Norges har langt større vekst i BNP og befolkning enn EU snitt.

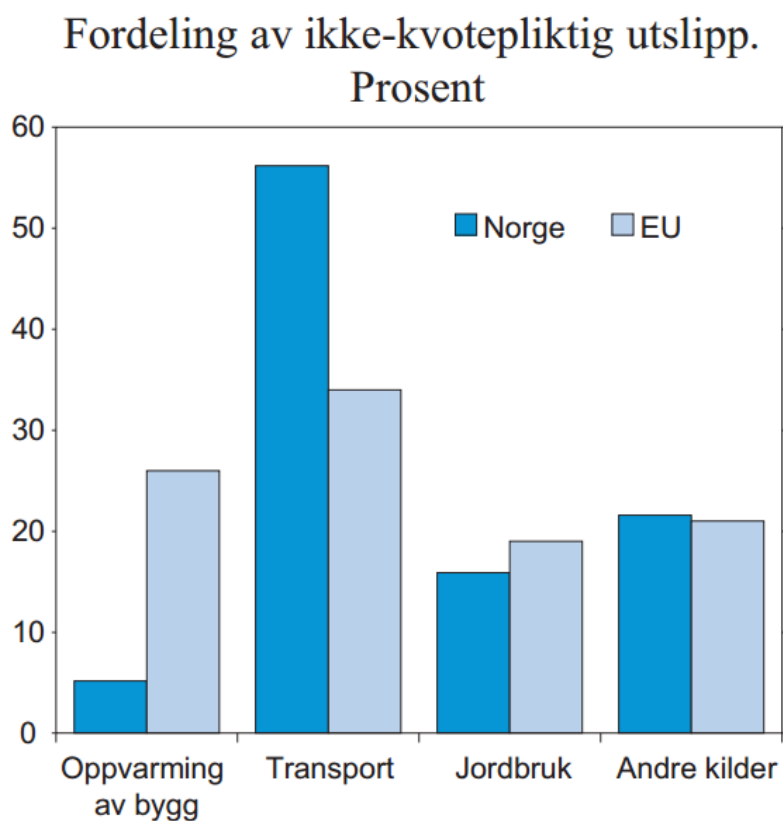
Figur 4.4 Endring i BNP¹, befolkning og ikke-kvotepliktig utslipp fra 2005 til 2014. Prosent

¹ Fastlands-BNP for Norge

Utslippene er ulikt fordelt

Norge har nesten ikke utslipp fra bygg, men en dominerende transportsektor.

«forskjellene i sammensetningen av utslipp (trekker) i retning av at reduksjonskostnadene er klart høyere i Norge enn for EU sett under ett.»

Særlig utfordrende for jordbruket

- Manglende kunnskapsgrunnlag
- Mangelfullt utslippsregnskap, plukker ikke opp klimatiltakene som gjennomføres i jordbruket.
- Kunnskap, mulige tiltak og målsettinger diskuteres samtidig

Redusert produksjon og konsum av storfekjøtt er et svært samfunnsøkonomisk lønnsomt klimatiltak. Foto: Elisabeth M. Mjølhus/Retort.

Fem rimelige eller lønnsomme klimatiltak i jordbruket

Klimogassutslippene fra jordbruket kan reduseres betydelig uten å påføre samfunnet vesentlige kostnader. Det er hovedkonklusjonen i en analyse av kostnadene for fem klimatiltak. Tiltakene som kan redusere forbruk av klimagasser er:

KONTAKT

I Miljødirektoratet

fagdirektør [Åre L.](#)

mobil: 92 028 78

NOU

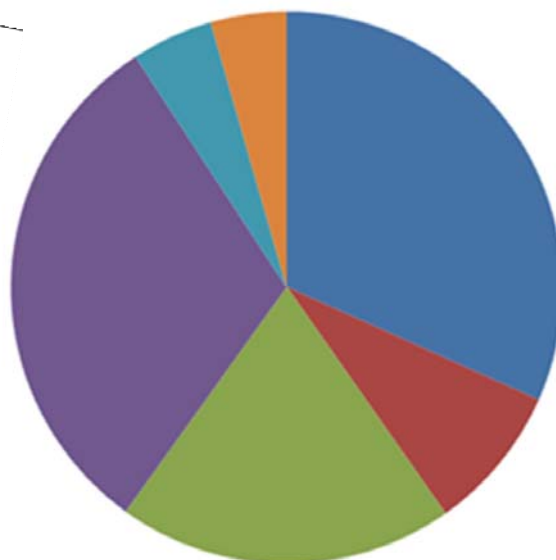
Norges offentlige utredninger 2015: 15

Sett pris på miljøet

Rapport fra grønn skattekommisjon

Den klimasmarte bonden

- Klimasmart ku
- Økt karbonlagring i jord
- Effektiv gjødsling og biogass
- Utfasing av fossilt brennstoff
- Redusert matsvinn
- Drenering

Sol har alltid vært svaret

Foro: Norsk solenergiforening, Høgskolen i Hedmark

Men elektrisitet løser ikke alt...

Én ting gjør denne traktoren helt unik

«De har ikke tatt munnen for full når de omtaler den som stor, heller. Batteripakken er rett og slett gigantisk!»
- TV2

Perfekt for elbil-landet Norge?

Utfordringer framover

- Lønnsomhet avgjørende
- Energitilførsel og energibruk på gården ikke nødvendigvis i takt
- Dialog med nettselskaper

